

Prijedlog

Na temelju članka 25. stavka 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/05), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2006. godine, donijela

ETIČKI KODEKS DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Opće odredbe

Članak 1.

Etičkim kodeksom državnih službenika uređuju se pravila dobrog ponašanja državnih službenika, utemeljena na Ustavu, ratificiranim i objavljenim međunarodnim ugovorima te zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.

Članak 2.

Etički kodeks državnih službenika (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadrži pravila dobrog ponašanja državnih službenika prema građanima i u međusobnim odnosima državnih službenika.

Članak 3.

Etičkim kodeksom građani se upoznaju s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od državnih službenika (u daljnjem tekstu: službenik).

Članak 4.

U obavljanju državne službe, službenici se pridržavaju odredaba Etičkoga kodeksa.

Zaštita osobnog ugleda i ugleda državne službe

Članak 5.

Službenik, u obavljanju dužnosti primjenjuje načela državne službe i načela ponašanja državnih službenika, propisana Zakonom o državnim službenicima i drugim propisima.

Članak 6.

U obavljanju dužnosti i ponašanjem na javnom mjestu službenik pazi da ne umanjí osobni ugled i povjerenje građana u državnu službu.

Članak 7.

U obavljanju privatnih poslova službenik ne koristi službene oznake ili autoritet radnog mjesta u državnoj službi.

Odnos službenika prema građanima

Članak 8.

U odnosu prema građanima službenik postupa profesionalno, nepristrano i pristojno.

Službenik u obavljanju dužnosti primjenjuje stručno znanje na takav način da građanima pomaže u ostvarivanju njihovih prava, postupajući pritom u skladu s načelom zakonitosti i načelom zaštite javnog interesa.

Članak 9.

U službenom ophođenju s građanima službenik se služi hrvatskim jezikom i razumljivim rječnikom.

Članak 10.

Službenik postupa jednako prema svim građanima, bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja ili sklonosti, invalidnosti, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

Službenik postupa s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Međusobni odnosi državnih službenika

Članak 11.

Međusobni odnosi službenika temelje se na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju.

Članak 12.

Službenik ne ometa druge službenike u obavljanju njihovih dužnosti.

Službenici međusobno razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima.

Članak 13.

Nadređeni službenik potiče službenike na kvalitetno i učinkovito obavljanje državne službe, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju, te primjeren odnos prema građanima.

Javni nastupi službenika

Članak 14.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja državno tijelo, službenik iznosi stavove državnog tijela, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i odredbama Etičkoga kodeksa.

U javnim nastupima u kojima službenik ne predstavlja državno tijelo, a koji su tematski povezani s državnom službom, službenik ističe da iznosi osobne stavove.

Pri iznošenju stavova državnog tijela i osobnih stavova, službenik pazi na osobni ugled i ugled državne službe.

Pritužbe na nepoštivanje Etičkoga kodeksa

Članak 15.

Građani i službenici mogu se obratiti čelniku državnoga tijela pritužbom na ponašanje službenika, za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkoga kodeksa.

Pritužbe razmatra čelnik tijela i po potrebi pokreće postupak zbog povrede službene dužnosti, utvrđene zakonom, drugim propisom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela.

Čelnik tijela ili osoba koju ovlasti, daje odgovor na pritužbu najkasnije u roku od 30 dana od njena podnošenja.

Članak 16.

Čelnici državnih tijela dužni su jednom godišnje, najkasnije do 31. prosinca, izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, o podnesenim pritužbama iz članka 15. Etičkoga kodeksa i postupcima koji su u svezi s njima pokrenuti.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, objavljuje skupno izvješće na svojoj web-stranici najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine.

Upoznavanje novih službenika sa Etičkim kodeksom

Članak 17.

Čelnik državnoga tijela ili osoba koju on ovlasti, dužni su upoznati službenike koji se primaju u državnu službu s odredbama Etičkoga kodeksa.

Javnost Etičkoga kodeksa

Članak 18.

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u državnom tijelu.

Etički kodeks se objavljuje na web-stranici Vlade Republike Hrvatske i web-stranicama svih državnih tijela.

Posebni etički kodeksi
Članak 19.

Kada posebnosti državne službe to zahtijevaju, čelnici državnih tijela mogu uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske donositi posebne etičke kodekse.

Etički kodeksi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti usklađeni s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

Stupanje na snagu
Članak 20.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

dr. sc. Ivo Sanader

Obrazloženje

Sukladno članku 25. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, broj 92/05) Vlada Republike Hrvatske Etičkim kodeksom uređuje pravila ponašanja državnih službenika.

Pravila ponašanja sadržana u Etičkom kodeksu zamišljena su kao smjernice u ponašanju kojih se službenik treba pridržavati, a ne kao obvezan skup pravnih pravila. Ona nadopunjuju načela na kojima je utemeljen Zakon o državnim službenicima (članci 5.- 8. Zakona), te načela ponašanja državnih službenika, uređena člancima 15. – 25. Zakona o državnim službenicima. Pravila ponašanja sadržana u Etičkom kodeksu trebaju potaknuti službenika na uspostavu primjerene razine odnosa prema građanima i drugim službenicima, te usmjeravati u ponašanju u službi i izvan službe, tako da pazi na osobni ugled i ugled državne službe.

Etički kodeks namijenjen je i građanima. Građane obavještava o ponašanju koje imaju pravo očekivati u odnosima s državnim službenicima. Posebno se u Kodeksu razrađuje odnos službenika prema građanima, koji se temelji na profesionalnosti, pristojnosti, nepristranosti i uslužnosti. Posebna pažnja posvećena je i odnosu službenika prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.

Odredbe Kodeksa nadovezuju se na Zakonom propisanu dužnost čuvanja službene tajne, u tom smislu da službenik podatke i informacije o građanima i drugim službenicima, kojima raspolaže državno tijelo ili je on za njih saznao u obavljanju državne službe, može iznositi samo ako je to dozvoljeno zakonom ili drugim propisom, odnosno odlukom čelnika državnog tijela, utemeljenom na propisima.

Kodeks ne sadrži odredbe o darovima i o sukobu interesa, budući da su propisane Zakonom o državnim službenicima.

Nepoštivanje odredbi Kodeksa može sadržavati obilježja povrede službene dužnosti koja je sankcionirana Zakonom o državnim službenicima. Odredbe Kodeksa upućuju građane i druge službenike da se mogu pritužbom na ponašanje službenika obratiti čelniku državnog tijela, koji po potrebi pokreće postupak zbog lake ili teške povrede službene dužnosti, utvrđene Zakonom ili pravilnikom o unutarnjem redu državnoga tijela.

Javnost Etičkoga kodeksa osigurava se njegovom objavom na vidnom mjestu u državnom tijelu, objavom u Narodnim novinama, na web - stranicama Vlade Republike Hrvatske i web - stranicama svih državnih tijela.

Etički Kodeks također sadrži odredbe o mogućnosti donošenja posebnih etičkih kodeksa, kada to zahtijevaju posebnosti službe. Posebne etičke kodekse mogu donijeti čelnici državnih tijela uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a moraju biti u skladu s odredbama ovoga Kodeksa.

Praćenje primjene Etičkoga kodeksa i potreba izmjena i dopuna njegovih odredbi osigurava se odredbom o obvezi čelnika državnih tijela da jednom godišnje izvijeste središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, o podnesenim pritužbama i postupcima poduzetim povodom pritužbi na ponašanje suprotno odredbama Etičkoga kodeksa.

Pri izradi Etičkoga kodeksa korištene su odredbe Kodeksa dobrog ponašanja državnih službenika Europskoga pučkog pravobranitelja, kao i odredbe kodeksa ponašanja državnih službenika pojedinih država članica Europske unije.